

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ขอทบทวนความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับการกำหนด
ตำแหน่งและคุณสมบัติของนักบริหารตามข้อบังคับองค์กรบริหาร
การพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์กรมหาชน)
ฉบับที่ ๔/๒๕๕๖ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๖

องค์กรบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์กรมหาชน) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ อพท ๐๑/๐๖๑๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ตามที่องค์กรบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์กรมหาชน) ได้ออกหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการออกข้อบังคับ องค์กรบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์กรมหาชน) ฉบับที่ ๔/๒๕๕๖ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๖ และคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีความเห็นว่า การที่ข้อบังคับดังกล่าวกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งนักบริหารต้องมีคุณสมบัติและลักษณะดังห้าม เช่นเดียวกับผู้อำนวยการตามมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์กรมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น องค์กรบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์กรมหาชน) ได้รับทราบผลการตอบข้อหารือแล้ว และขอชี้แจง ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า การที่ข้อบังคับดังกล่าวกำหนดให้การจ้างลูกจ้างประเภทนักบริหารสามารถจ้างได้อย่างไม่เกินหกสิบห้าปี กำหนดการจ้างผู้อำนวยการ โดยกำหนดให้นำมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์กรมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม มิได้ชัดกับมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรมหาชน พ.ศ. ๒๕๕๒ เนื่องจากบัญญัติห้ามไว้แต่เฉพาะเจ้าหน้าที่ เก่านั้นว่าต้องมีอายุไม่เกินหกสิบปี และการที่คณะกรรมการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้กำหนดข้อบังคับในลักษณะดังกล่าวเนื่องจากความไม่ชัดเจนของกฎหมายและเห็นว่าสามารถกระทำได้ ประกอบกับในขณะนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ก.พ.ร. ได้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติองค์กรมหาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อแก้ไขให้ลูกจ้างอยู่ภายนอกได้บังคับเรื่อง อายุต้องไม่เกินหกสิบปีด้วย และกำหนดบทเฉพาะกาลไว้ให้นำเรื่องการกำหนดอายุดังกล่าวไปใช้ บังคับย้อนหลังกับลูกจ้างขององค์กรมหาชนที่ปฏิบัติงานอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีมติเห็นชอบตามที่ ก.พ.ร. เสนอ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๑ และให้ส่วนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบรายละเอียดการคุณธรรมนตรี

เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์กรมหาชน) จึงเห็นว่า เมื่อการแก้ไขพระราชบัญญัติองค์กรมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๗ ยังไม่แล้วเสร็จ ข้อบังคับที่เป็นปัญหาจึงน่าจะบังคับได้โดยไม่ชัดต่อ กฎหมาย จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกាបิหารณาทบทวนปัญหาข้อกฎหมายว่า ข้อ ๗ ของข้อบังคับองค์กรบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์กรมหาชน) ฉบับที่ ๕/๒๕๔๙ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๙ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

นอกจากนี้ เนื่องจากคณะกรรมการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนชุดปัจจุบัน ได้มีมติให้แก้ไขข้อบังคับโดยกำหนดให้ลูกจ้างที่จะจ้างต้องมีอายุไม่เกินหกสิบปีด้วยแล้ว ดังนั้น หากคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นยืนยันความเห็นเดิม องค์กรบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์กรมหาชน) ประสงค์จะหารือเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินการตามความเห็นดังกล่าวเพื่อจะได้ถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป ดังนี้

(๑) การจ้างนักบริหารตามข้อบังคับดังกล่าวซึ่งอายุเกินหกสิบปี ที่กระทำการแล้ว จะมีผลเป็นเช่นใด ไม่ว่าจะเป็นการทำสัญญาจ้าง การจ่ายค่าจ้าง ผลการปฏิบัติงานตามสัญญาจ้าง และอื่นๆ

(๒) โดยที่มีการจ่ายค่าชดเชยกรณีเลิกจ้างเพาะะเหตุครบรสัญญาให้กับลูกจ้าง ประเภทนักบริหารซึ่งอายุเกินหกสิบปีไปบางรายแล้ว ผลการจ่ายชดเชยนั้นชอบหรือไม่ หากไม่ชอบจะดำเนินการเช่นใด

(๓) ค่าชดเชยที่ยังไม่ได้จ่ายกับลูกจ้างประเภทนักบริหารซึ่งอายุเกินหกสิบปี แต่สิ้นสุดสัญญาแล้วอีกบางราย หากองค์กรบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์กรมหาชน) ประสงค์จะจ่ายค่าชดเชยจะกระทำได้หรือไม่

(๔) ลูกจ้างประเภทนักบริหารซึ่งยังไม่ครบสัญญาจ้าง องค์กรบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์กรมหาชน) จะต้องดำเนินการต่อไปอย่างไร จะเลิกจ้างโดยปรับเปลี่ยนเป็นเจ้าหน้าที่ได้หรือไม่

(๕) คณะกรรมการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จะต้องมีความรับผิดในการดำเนินการดังกล่าวอย่างไรหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวโดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.ร.) และผู้แทนองค์กรบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์กรมหาชน) และเห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่งและคุณสมบัติของนักบริหารตามข้อ ๗ ของข้อบังคับองค์กรบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์กรมหาชน) ฉบับที่ ๕/๒๕๔๙ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่กำหนดให้นักบริหารมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม

ตามมาตรา ๒๖^๑ และมาตรา ๒๗^๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๙ เช่นเดียวกับผู้อำนวยการนั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้เคยให้ความเห็นไว้ในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การกำหนดตำแหน่งและคุณสมบัติของนักบริหารตามข้อบังคับองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) ฉบับที่ ๕/๒๕๔๙ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๙^๓ ว่าเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย และแม้ในขณะนี้จะได้มีเสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ ...) พ.ศ. โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติอันเนื่องมาจากความไม่ชัดเจนของพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๙ และมีหลักการประการหนึ่งที่กำหนดให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕ เพื่อกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของลูกจ้างขององค์การมหาชนให้อยู่ภายใต้บังคับเรื่องอายุด้วยไม่เกินหกสิบปี และมีการกำหนดบทเฉพาะกาลให้นำเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมกำหนดอายุดังกล่าวไปใช้บังคับกับลูกจ้างขององค์การมหาชนที่ปฏิบัติงานอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมใช้บังคับด้วยก็ตาม แต่เมื่อร่างพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ ...) พ.ศ. อยู่ในระหว่างขั้นตอนการดำเนินการ และยังไม่ได้มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายแต่อย่างใด หลักการในการพิจารณาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของนักบริหารซึ่งมีลักษณะเป็นเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) จึงต้องเป็นไปตามที่

^๑มาตรา ๒๖ ผู้อำนวยการต้องเป็นผู้สามารถทำงานให้แก่องค์การได้เต็มเวลา และต้องเป็นผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง

(๓) เป็นผู้ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมสมกับกิจการขององค์การโดยมีประวัติการทำงานที่สามารถแสดงให้เห็นถึงประสบการณ์ของผู้นั้นว่าได้วางรากฐานขององค์กรและทำให้เกิดผลลัพธ์ขององค์กรมาแล้วเป็นอย่างดี

(๔) ไม่มีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) หรือ (๕)

^๒มาตรา ๒๗ ผู้อำนวยการจะต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำการกับองค์กรหรือในกิจการที่ขัดหรือแย้งกับวัตถุประสงค์ขององค์การ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นกิจการสาธารณะประโยชน์และมิได้แสวงหากำไร

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การกำหนดตำแหน่งและคุณสมบัติของนักบริหารตามข้อบังคับองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) ฉบับที่ ๕/๒๕๔๙ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๙ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกานั้นมากที่ นร ๐๙๐๑/๐๙๔๙ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี

กำหนดได้ในมาตรา ๓๕^๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับมาตรา ๔๑^๕ และมาตรา ๔๒^๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๖ ด้วยเหตุนี้ กรณีการเสนอขอแก้ไขมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกำหนดให้มีบทเฉพาะกาลในร่างพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังกล่าว จึงไม่เป็นผลให้ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการที่ ๒) ในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การกำหนดตำแหน่งและคุณสมบัติของนักบริหารตามข้อบังคับองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) ฉบับที่ ๕/๒๕๔๖ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นไป

สำหรับกรณีที่องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) ขอหารือเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลของการจ้างนักบริหารตามข้อบังคับองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) ฉบับที่ ๕/๒๕๔๖ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งความรับผิดชอบคณะกรรมการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวนั้น มิใช่เป็นการขอความเห็นในปัญหาที่เกี่ยวกับข้อกฎหมายโดยตรง แต่เป็นกรณี

“มาตรา ๓๕ เจ้าหน้าที่ขององค์การมหาชนนอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งแล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ ด้วย

- (๑) มีสัญชาติไทย
 - (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์
 - (๓) สามารถทำงานให้แก่องค์การมหาชนได้เต็มเวลา
 - (๔) ไม่เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือพนักงานหรือลูกจ้างของราชการส่วนท้องถิ่น
 - (๕) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐ (๔) (๕) และ (๖)
- ให้นำความในมาตรา ๒๐ วรรคสอง และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ขององค์การมหาชนโดยอนุโลม

“มาตรา ๔๑ เจ้าหน้าที่ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์
- (๓) สามารถทำงานให้แก่องค์การได้เต็มเวลา
- (๔) มีคุณวุฒิหรือประสบการณ์เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ขององค์การ
- (๕) ไม่เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือพนักงานหรือลูกจ้างของราชการส่วนท้องถิ่น
- (๖) ไม่มีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) หรือ (๕)

“มาตรา ๔๒ เจ้าหน้าที่จะต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำการกับองค์การหรือในกิจการที่ขัดหรือแข่งกับวัตถุประสงค์ขององค์การ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นกิจการสามารถประโยชน์และมิได้แสวงหากำไร

ที่ขอความเห็นที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามสัญญาจ้างลูกจ้างขององค์การมหาชนซึ่งเป็นสัญญาทางปกครองอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนซึ่งเป็นองค์กรในทางบริหารสูงสุดขององค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) ในฐานะคู่สัญญาที่จะพิจารณาอนุมัติ ดำเนินการเกี่ยวกับสัญญาดังกล่าวต่อไป กรณีจึงไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่จะรับไว้พิจารณาได้

(คุณพรพิพิ业 ชาลະ)

เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๗๘๕๙